

Dosarul nr.1a-694/23
nr. 1-16226413-02-1a-06042023

DECIZIE

28 februarie 2024

mun. *****

Colegiul penal al Curții de Apel *****,
în componența:
Președintele ședinței de judecată, judecător
judecători

Spoială Alexandru
Băbălău Denis
Cojocari Elena
Raevschi Alina

grefier
cu participarea
procurorului
avocatului

Plîngău Alexandru
Baltag Verginia

a judecat, în ședință publică, apelul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 19 decembrie 2013, în cauza penală privind condamnarea lui,

Derihvist Alexei, născut la *****, originar din s. *****, domiciliat în *****, studii superioare, supus militar, căsătorit, doi copii minori la întreținere, angajat în câmpul muncii, anterior nejudecat;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42, art.190 alin.(4), art.332 alin.(1) Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei în prima instanță: 22 februarie 2012 – 19 decembrie 2013; în instanța de apel: 12 februarie 2014 – 29 septembrie 2015; în instanța de recurs: 08 decembrie 2015 – 12 aprilie 2016; în instanța de apel: 16 mai 2016 – 13 octombrie 2017; în instanța de recurs: 08 decembrie 2017 – 19 iunie 2018; în instanța de apel: 17 iulie 2018 – 22 octombrie 2021; în instanța de recurs: 05 aprilie 2022 – 28 martie 2023; în instanța de apel: 06 aprilie 2023 – 28 februarie 2024.

Procedura de citare legal executată.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal –

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 19 decembrie 2013, Derihvist Alexei a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(5),

art.190 alin.(4) Codul penal, deoarece faptele inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală Derihvist Alexei a fost învinuit de faptul că, activând în funcția de inspector al poliției rutiere a CPR Orhei, având ca atribuții de serviciu examinarea cazurilor de contravenții în domeniul transportului și Regulamentului Circulației Rutiere, adică fiind o persoană cu funcție de răspundere, căreia într-o instituție de stat i-au fost acordate permanent prin stipularea legii anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în exercițiul funcției, a înscris în documente oficiale date vădit false, precum și a falsificat astfel de documente, acțiuni săvârșite din interes material și personal, urmate de contribuirea la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune. De asemenea, fiind în calitate de inspector al poliției rutiere, la solicitarea unor persoane neidentificate de organul de urmărire penală, care aveau ca scop imitarea comiterii accidentului rutier cu implicarea automobilului model „*****”, cu n/î *****, cu ulterioara dobândire ilicită a mijloacelor bănești de la SIA „Moldasig” SRL, în contul asigurării acestui automobil, a acceptat înscrierea unor date vădit false în documente oficiale și falsificarea unor astfel de documente, cu referire la accident de circulație cu implicarea acestui mijloc de transport. Astfel, la 19 martie 2009 SIA „Moldasig” SRL a fost sesizată prin aviz despre accidentul rutier comis la 28 februarie 2009, cu participarea conducătorilor auto Bahcevan Ivan și Gajim Vitalie. Prin cererea din 02 mai 2009, semnată de către Gajim Vitalie, SIA „Moldasig” SRL a solicitat constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în rezultatul pretinsului accident rutier, comis la 28 februarie 2009, de către cet. Bahcevan Ivan, în rezultatul căruia automobilul model „*****”, n/î *****, a fost deteriorat considerabil. La cererea dată au fost anexate copiile actelor care atestau comiterea accidentului rutier din 28 februarie 2009 și anume: schema accidentului rutier; explicațiile conducătorilor auto Bahcevan Ivan și Gajim Vitalie; procesul-verbal de constatare a contravenției, potrivit căruia cet. Bahcevan Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier, acte întocmite și confirmate prin semnătură către inspectorul SPR a CPR Orhei, Derihvist Alexei. Urmare a examinării avizului înaintat, SIA „Moldasig” SRL, a întocmit actul de despăgubire nr. *****, suma despăgubirii de asigurare constituind 55 106,97 lei, banii fiind încasați prin procură de către Treteac Vitalie. Organul de urmărire penală a constatat că, de fapt Gajim Vitalie asemenea accident rutier nu a comis, iar semnăturile din schița accidentului rutier din 28 februarie 2009, întocmit de către inspectorul PR a CPR Orhei, Derihvist Alexei, precum și explicațiilor din aceeași dată adresată CPR Orhei, Grădinar V. și procesul-verbal nr. 121 din 28 februarie 2009, privind examinarea medicală în vederea stabilirii faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate, nu sunt executate de către Gajim Vitalie, acestea fiind false. Mai mult, Gajim Vitalie nu ar fi depus la compania de asigurare SIA „Moldasig” SRL, vreo cerere privind constatarea pagubei pricinuite cet.

Bahcevan Ivan în rezultatul presupusei tamponări a automobilului model „*****”, n/î *****.

Tot el, Derihvist Alexei, în aceeași perioadă de timp și în aceleași circumstanțe, având calitatea de inspector al poliției rutiere, la solicitarea unor persoane neidentificate de organul de urmărire penală, care aveau ca scop imitarea comiterii accidentului rutier cu implicarea automobilului de model „*****” n/î ***** cu ulterioara dobândire ilicită a mijloacelor bănești de la SIA „Moldasig” SRL în contul asigurării acestui automobil, a acceptat înscrierea unor date vădit false în documente oficiale și falsificarea unor astfel de documente, cu referire la accident de circulație cu implicarea acestui mijloc de transport. După ce Derihvist Alexei a falsificat documente oficiale privind accidentul rutier din 28 februarie 2009, cu implicarea automobilului de model „*****” n/î *****, în scopul contribuției la comiterea escrocheriei, adică dobândirea ilicită a mijloacelor bănești de la SIA „Moldasig” SRL, în contul asigurării acestui automobil, a transmis documente oficiale false unor persoane neidentificate de către organul de urmărire penală. La 19 martie 2009, persoanele necunoscute au prezentat documentele false obținute de la Derihvist Alexei la SIA „Moldasig” SRL și au încasat ilicit suma de 55 106,97 lei, ce constituie proporții mari. Acțiunile lui Derihvist Alexei au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art.332 alin.(1) Codul penal, *falsul în actele publice, adică înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere, în documentele oficiale a unor date vădit false și falsificarea unor astfel de documente* și în baza art.42 alin.(5), art.190 alin.(4) Codul penal, *complicitatea la escrocherie, adică contribuția prin prestare de informații și acordarea de mijloace la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, faptă săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu și în proporții mari*.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Derihvist Alexei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.332 alin.(1), art.42, art.190 alin.(4) Codul penal. Astfel în baza art.332 alin.(1) Codul penal a solicitat încetarea procesului penal, din motivul expirării prescripției tragerii la răspundere penală, iar în baza art.42, art.190 alin.(4) Codul penal - să-i fie aplicată pedeapsa - 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis; corpurile delictive și mijloacele de probă, a le păstra la cauza penală pe toată durata de păstrare a acesteia.

4. În susținerea argumentelor apelului a menționată faptul că instanța de fond neîntemeiat l-a achitat pe Derihvist Alexei, deoarece în ședința de judecată a fost pe deplin confirmată învinuirea înaintată. Chiar dacă inculpatul vina nu și-a recunoscut-o, vinovăția lui a fost confirmată prin: declarațiile reprezentantului părții civile Străistaru Vitalie, martorului Gajim Vitalie, martorului Treteac Vitalie, ale martorului Popa Iurie, martorului Tocilat Valentin, martorului Stratan Constantin, martorului Bahcevan Ivan, martorului Gorbatovschi Tatiana, martorului Friptuleac Danil,

martorului Moțpan Iurie, martorului Mardare Victor, procesul-verbal din 04.09.2010 de examinare a documentelor dosarului de despăgubire nr. ***** ridicate de la SRL „Moldasig”, procesul-verbal din 25.08.2011 de examinare a actelor dosarului contravențional întocmit de Derihvist Alexei în privința lui Bahcevan Ivan. Astfel, apreciind toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, acestea sunt admisibile, pertinente, concludente și utile și confirmă integral vinovăția lui Derihvist Alexei în săvârșirea infracțiunilor incriminate. Totodată, remarcă că instanța a luat la baza adoptării sentinței declarațiile inculpatului și a martorilor apărării Pantaz Valentin, Nicolaev Artiom și Buzu Stanislav, care au declarat că au văzut consecințele accidentului rutier și care evident sunt cointeresați de adoptarea unei hotărâri în favoarea inculpatului. Instanța nu le-a pus la îndoială și nu le-a apreciat critic, cum a solicitat procurorul.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel ***** din 29 septembrie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Derihvist Alexei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), art.190 alin.(4) Codul penal, și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen - 7 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen - 3 ani. Derihvist Alexei a fost liberat de răspundere penală pe capătul de învinuire adus în baza art.332 alin.(1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție. A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel ***** din 13 octombrie 2017, a fost respins apelul procurorului și menținută sentința fără modificări.

8. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 iunie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție *****, Sâli Radu, a fost casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel ***** din 22 octombrie 2021, a fost admis apelul procurorului, casată total sentința, inclusiv din oficiu, potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Derihvist Alexei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin. (5), art.190 alin. (2) lit. b), d), art.332 alin.(1) Codul penal și în baza acestor Legi i-a fost stabilită pedeapsa după cum urmează: în baza art.42 alin.(5), art.190 alin (2) lit. b), d) Codul penal - 2 ani și 6 luni închisoare, cu privare de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis, în baza art.332 alin.(2) Codul penal, a fost liberat de pedeapsă penală din motivul expirării termenului

de prescripție privind tragerea la răspundere penală. A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

10. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 martie 2023, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Baltag Verginia în numele inculpatului Derihvist Alexei, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel ***** din 22 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui Derihvist Alexei Nicolae, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Totodată, Derihvist Alexei Nicolae urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința acestuia nu sunt aplicate măsuri preventive sub formă de arest sau dacă nu execută alte pedepse cu închisoare în baza altor hotărâri judecătorești.

11. În ședința instanței de apel avocatul inculpatului a solicitat respingerea apelului cu menținerea sentinței contestate fără modificări. Procurorul a optat pentru admiterea apelului, recalificarea acțiunilor inculpatului cu aplicarea prescripției. În cadrul ședinței avocatul care reprezintă interesele părții vătămată cât și reprezentantul nu s-au prezentat, fiind înștiințați legal despre locul, data și ora ședinței de judecată și nu au comunicat instanței motivul neprezentării, astfel, Colegiul penal, audiind opinia participanților la proces, a dispus examinarea apelului în lipsa acestora. Totodată, inculpatul Derihvist Alexei, fiind legal citat despre locul, data și ora ședinței de judecată, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, astfel că, Colegiul penal consultând părțile și ghidându-se de rigorile art.412 alin.(5) Codul de procedură penală, a dispus judecarea apelului și în absența inculpatului.

12. Examinarea cauzei în apel în lipsa inculpatului, Colegiul penal reține că, în conformitate cu prevederile art. 413 alin. (1) Codul de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1. Totodată dispoziția art. 412 alin. (3), (4), (5), (7) Codul de procedură penală, prevede că, judecarea apelului se face cu citarea părților și înmînarea copiilor de pe apel. Judecarea apelului are loc în prezența inculpatului, când acesta se află în stare de arest, cu excepția prevăzută în art.321 alin.(2) pct.2). Neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei. La judecarea apelului, participarea procurorului, precum și a apărătorului, dacă interesele justiției o cer, este obligatorie. Astfel, norma prevăzută la art.412 alin.5 Codul de procedură penală este una specială față de norma prevăzută la art.321 alin.2 Codul de procedură penală. Apelul poate fi judecat în lipsa nemotivată a avocatului în măsura în care nu se încalcă dreptul la apărare. Colegiul penal reține că, în prezenta speță inculpatul a fost prezent la examinarea cauzei în prima instanță, ultimul neaflându-se în stare de arest. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, astfel în instanța de apel au fost citați legal, inclusiv inculpatul și avocatul acestuia. Ținând cont de prevederile art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, precum că neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei. Totodată ținând cont de faptul că, în cauza Kart v. Turcia [MC], 3 decembrie 2009, § 68, Curtea menționează că orice persoană

acuzată de comiterea unei infracțiuni are un drept fundamental ca procesul ei să aibă loc și să se încheie într-un termen rezonabil. Potrivit jurisprudenței Curții Europene, în materie penală, dreptul la judecarea cauzei într-un termen rezonabil urmărește să asigure faptul că o persoană acuzată nu trebuie să rămână într-o stare de incertitudine privind soarta sa o perioadă îndelungată. În acest sens, instanța de apel reține că, Curtea europeană în cauzele *Medenica v. Elveția*, 14 iunie 2001, §§ 5659; *Dijkhuizen v. Olanda*, 8 iunie 2021, §§ 59-62 au stabilit lipsa unei încălcări a articolului 6 din Convenție, indicând că nu există o încălcare a dreptului la un proces echitabil atunci când persoana acuzată a fost informată cu privire la data și la locul procesului sau atunci când a fost apărută de către un avocat pe care l-a mandatat în acest scop. De asemenea, Colegiul penal atestă că, același articol 321 Codul de procedură penală, prevede la alin. (3), garanția potrivit căreia, în cazul judecării cauzei în lipsa inculpatului, participarea apărătorului este obligatorie. Raportând cele menționate la cazul supus examinării, Colegiul remarcă faptul că, cu toate că prezenta cauză a fost judecată în lipsa inculpatului, ultimul a beneficiat de garanția judecării acesteia cu participarea avocatului său.

13. Audiind părțile prezente, examinând materialele cauzei penale, Colegiul penal conchide de a admite apelul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătorei Orhei din 19 decembrie 2013 casează, această sentință, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță din următoarele considerente.

14. Conform art.400 alin. (1) Codul procedură penală, *sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.*

15. Conform art.414 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.* Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

16. Conform art.415 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) apelul este nefondat; 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță; 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune*

rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art.33–35. Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei.

17. Colegiul penal consideră că instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art.101 Codul de procedură penală, conform căroră, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinaintea stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

18. Astfel, organul de urmărire penală Derihvist Alexei a fost învinuit de faptul că, activând în funcția de inspector al poliției rutiere a CPR Orhei, având ca atribuții de serviciu examinarea cazurilor de contravenții în domeniul transportului și Regulamentului Circulației Rutiere, adică fiind o persoană cu funcție de răspundere, căreia într-o instituție de stat i-au fost acordate permanent prin stipularea legii anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în exercițiul funcției, a înscris în documente oficiale date vădit false, precum și a falsificat astfel de documente, acțiuni săvârșite din interes material și personal, urmate de contribuirea la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune. La fel, fiind în calitate de inspector al poliției rutiere, la solicitarea unor persoane neidentificate de organul de urmărire penală, care aveau ca scop imitarea comiterii accidentului rutier cu implicarea automobilului model „*****”, cu n/î *****, cu ulterioara dobândire ilicită a mijloacelor bănești de la SIA „Moldasig” SRL, în contul asigurării acestui automobil, a acceptat înscrierea unor date vădit false în documente oficiale și falsificarea unor astfel de documente, cu referire la accident de circulație cu implicarea acestui mijloc de transport. Astfel, la 19 martie 2009 SIA „Moldasig” SRL a fost sesizată prin aviz despre accidentul rutier comis la 28 februarie 2009, cu participarea conducătorilor auto Bahcevan Ivan și Gajim Vitalie. Prin cererea din 02 mai 2009, semnată de către Gajim Vitalie, SIA „Moldasig” SRL a solicitat constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în rezultatul pretinsului accident rutier, comis la 28 februarie 2009, de către cet. Bahcevan Ivan, în rezultatul căruia automobilul model „*****”, n/î *****, a fost deteriorat considerabil. La cererea dată au fost anexate copiile actelor care atestau comiterea accidentului rutier din 28 februarie 2009 și anume: schema accidentului rutier; explicațiile conducătorilor auto Bahcevan Ivan și Gajim Vitalie; procesul-verbal de constatare a contravenției, potrivit căruia cet. Bahcevan Ivan a fost

recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier, acte întocmite și confirmate prin semnătură către inspectorul SPR a CPr Orhei, Derihvist Alexei. Urmare a examinării avizului înaintat, SIA „Moldasig” SRL, a întocmit actul de despăgubire nr. *****, suma despăgubirii de asigurare constituind 55 106,97 lei, banii fiind încasați prin procură de către Treteac Vitalie. Organul de urmărire penală a constatat că, de fapt Gajim Vitalie asemenea accident rutier nu a comis, iar semnăturile din schița accidentului rutier din 28 februarie 2009, întocmit de către inspectorul PR a CPR Orhei, Derihvist Alexei, precum și explicațiilor din aceeași dată adresată CPR Orhei, Grădinar V. și procesul-verbal nr. 121 din 28 februarie 2009, privind examinarea medicală în vederea stabilirii faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate, nu sunt executate de către Gajim Vitalie, acestea fiind false. Mai mult, Gajim Vitalie nu ar fi depus la compania de asigurare SIA „Moldasig” SRL, vreo cerere privind constatarea pagubei pricinuite cet. Bahcevan Ivan în rezultatul presupusei tamponări a automobilului model „****”, n/î ****. Tot el, Derihvist Alexei, în aceeași perioadă de timp și în aceleași circumstanțe, având calitatea de inspector al poliției rutiere, la solicitarea unor persoane neidentificate de organul de urmărire penală, care aveau ca scop imitarea comiterii accidentului rutier cu implicarea automobilului de model „****” n/î **** cu ulterioara dobândire ilicită a mijloacelor bănești de la SIA „Moldasig” SRL în contul asigurării acestui automobil, a acceptat înscrierea unor date vădit false în documente oficiale și falsificarea unor astfel de documente, cu referire la accident de circulație cu implicarea acestui mijloc de transport. După ce Derihvist Alexei a falsificat documente oficiale privind accidentul rutier din 28 februarie 2009, cu implicarea automobilului de model „****” n/î ****, în scopul contribuirii la comiterea escrocheriei, adică dobândirea ilicită a mijloacelor bănești de la SIA „Moldasig” SRL, în contul asigurării acestui automobil, a transmis documente oficiale false unor persoane neidentificate de către organul de urmărire penală. La 19 martie 2009, persoanele necunoscute au prezentat documentele false obținute de la Derihvist Alexei la SIA „Moldasig” SRL și au încasat ilicit suma de 55 106,97 lei, ce constituie proporții mari. Acțiunile lui Derihvist Alexei au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art.332 alin.(1) Codul penal, *falsul în actele publice, adică înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere, în documentele oficiale a unor date vădit false și falsificarea unor astfel de documente* și în baza art.42 alin.(5), art.190 alin.(4) Codul penal, *complicitatea la escrocherie, adică contribuirea prin prestare de informații și acordarea de mijloace la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, faptă săvârșită de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu și în proporții mari.*

19. În ședința de judecată pe parcursul examinării cauzei, inculpatul Derihvist Alexei a declarat că vina de comiterea acțiunilor incriminate nu o recunoaște și a declarat că, din 08 august 2009 a activat în calitate de inspector în procedura administrativă în secția Poliției rutiere și în obligațiunile avea examinarea, gestionarea și evidență dosarelor contravenționale din domeniul transporturilor și regulamentului

circulației rutiere, inclusiv și accidentele rutiere în funcția aceasta el a activat din 08.08.2008 și din momentul acesta pînă în prezent el a examinat majoritatea accidentelor rutiere produse pe teritoriul raionului Orhei, care pe parcursul unui an constituie aproximativ 500 cazuri. Nemijlocit asupra cazului descris în învinuire și în urma vizualizării procesului-verbal al contravenției, a declarat că a fost întocmit de el personal. La 28 februarie 2009, fiind în grupa operativă la CPR Orhei, a fost îndreptat spre locul producerii accidentului rutier pe traseul *****-Soroca în regiunea restaurantului „Safari”. Era spre seară, în jurul orelor 18.00, de aceea a solicitat să meargă cineva cu el în caz de necesitate și a mers Pantaz Valentin, ofițer de urmărire penală. S-au deplasat cu automobilul cu număr de înmatriculare MAI 5004. La fața locului erau două unități de Transport: microbuz de model „Mercedes” de culoare albă, număr de înmatriculare C IX 368 și „*****”, de culoare albastru întunecat, număr de înmatriculare *****, conducătorii erau prin preajmă. Le-a cerut conducătorilor să prezinte actele de înmatriculare și permisele de conducere și l-a pus în buzunar ca mai rapid să clarifice situația și consecințele accidentului și să înlăture automobilele să nu creeze deranj în trafic. Măsurările au fost efectuate în prezenta conducătorilor automobilelor implicate și a întocmit schița accidentului rutier. Ofițerul de urmărire penală, Pantaz Valentin, nu s-a implica, el era pe teritoriul restaurantului și a discutat cu proprietarul localului. În timp ce se efectuau măsurările s-a apropiat Buzu Stanislav care venea de la *****, întrebînd dacă este nevoie de ajutor și dacă sunt răniți, la care i-a comunicat că totul e în regulă. Șoferii au adunat toate cioburile și le-au pus pe acostament, iar despre soarta automobilelor de mai departe nu cunoaște. După întocmirea schiței accidentului rutier aceasta a fost adusă la cunoștința conducătorilor automobilelor care au semnat-o, după care aceștia s-au deplasat la CPR Orhei pentru efectuarea audierilor. Șoferii automobilelor implicate în accident au mers la Spital pentru efectuarea examenului medical în vederea aprecierii consumului de alcool și a stării de ebrietate, nu a intrat în incinta Spitalului pentru a evita înfîlnirea cu Gorbatovschi Tatiana, cu care se afla în conflict. În acest timp a transcris schița accidentului rutier pe blanc uscat și a întocmit declarațiile și cînd șoferii i-au dat extrasele medicale le-a eliberat schița întocmită și au semnat declarațiile. Din declarațiile șoferilor și celor depistate la fața locului a stabilit că accidentul rutier a fost produs din vina cet. Bahcevan Ivan, deaceia în privința acestuia a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în baza arr.124 alin.(1) CC A și i-a eliberat permis de conducere provizoriu. Procesul-verbal cu privire la contravenție a fost înregistrat conform legii iar accidentul în Registru și în baza de date. Materialul acumulat l-a transmis șefului SPR a CPR Orhei, pentru aplicarea sancțiunii conform competenței. Cum reiese din înscrisurile de pe procesul-verbal, cet. Bahcevan Ivan i-a fost aplicată o sancțiune în mărime de 200 lei, aceasta fiind achitată, drept dovadă fiind bonul de încasare a numerarului, anexat la dosar. Odată cu achitarea amenzii cet. Bahcevan Ivan i-a fost restituit permisul de conducere. Referitor la persoanele implicate n accident, a comunicat că acestea au

fost identificate după permisele de conduce:., datele fiind indicate în materialele întocmite. Adresele indicate în explicațiile participanților au fost indicate din cuvintele lor, iar conținutul acestora a fost întocmit de către el personal și ulterior semnat de către fiecare în parte. Totodată a adăugat că recunoaște faptul că nu a verificat mai minuțios locul comiterii accidentului și nici persoanele, pentru ca să-și dea seama dacă a fost un accident real sau o posibili înscenare. A menționat că materialul contravențional întocmit de el în privința lui Bahcevan Ivan a fost ridicat de Procuratura Anticorupție și acest proces-verbal cu privire la contravenție nu a fost anulat sau încetat, alte date referitoare la despăgubit nu cunoaște și nici nu-l interesează, mai mult ca atât, nici nu a avut nici o solicitare de a ridica vre-o sumă de bani, la fel, nu a avut nici un interes pe cazul dat, ba din contra, are doar de suferit.

20. Vinovăția inculpatului Derihvist Alexei se consideră pe deplin dovedită în baza probatorul administrat, prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele:

-Procesul-verbal din 04.09.2010 de examinare a documentelor dosarului de despăgubire nr. ***** ridicate de la SRL „Moldasig” din care rezultă că, la 19 martie 2009, SIA „Moldasig” SRL a fost sesizată prin aviz despre accidentul rutier comis la 28 februarie 2009 cu participarea conducătorilor auto Bahcevan Ivan și Gajim Vitalie, depus de către cet. Bahcevan Ivan. Ulterior, prin cererea din 02 mai 2009, semnată de către Gajim Vitalie, SIA „Moldasig” SRL i s-a solicitat constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare, mizate în rezultatul accidentului rutier pretins, comis la 28 februarie 2009 de către: Ivan Bahcevan, în rezultatul căruia a/m de model ***** n/î CLAC 262 proprietatea primului, a fost deteriorat considerabil. Ca urmare a examinării materialelor a fost emis ordinul nr. 1360-01 din 26.08.2009, conform căruia cet. Gajim Vitalie urmează să primească despăgubirile de asigurare în mărime de 55.106,97 lei. Concomitent, în baza procurii seria AA nr. 077953 din 13.07.2009, acestea mijloace bănești au fost primite de Treteac Vitalie;

-Procesul-verbal din 25.08.2011 de examinare a actelor dosarului contravențional întocmit de Derihvist Alexei în privința lui Bahcevan Ivan, din care rezultă că, Alexei Derihvist a întocmit procesul-verbal de constatare a contravenției AD nr. 484621 în privința contravenientului Bahcevan Ivan care a comis accidentul rutier cu implicarea a/m de model ***** n/î CLAC 262. La întocmirea acestui proces-verbal a servit procesul-verbal din 28.02.2009 privind examinarea medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de proprietate nr.121 a lui Gajim Vitalie Dumitra și a lui Bahcevan Ivan, schița accidentului rutier, explicația cet. Gajim Vitalie, născut la 31.08.1984 și explicația cet. Bahcevan Ivan, născut la 05.05.1967;

-Actele ce au stat la baza reînregistrării automobilului Mercedes 312D, caroseria WDB9034631P822682 de pe cet. Popa Iurie pe cet. Valentin Tocilat, prezentate prin scrisoarea Direcției înregistrare a transportului și calificare a conducătorilor auto;

-Scrisoarea nr. 2236 din 03.08.2011 de la SRL „Moldasig” potrivit căreia dauna cauzată prin achitarea despăgubirilor către cet. Vitalie Treteac este una considerabilă pentru compania de asigurări;

-Scrisoarea nr. 7/3018 din 09.09.2011 de la Direcția poliție rutieră, în baza de date sunt înregistrate două accidente cu implicarea conducătorului Gajim Vitalie;

-Actele pe 18 file prezentate prin scrisoarea nr. 7349 din 14.11.2011 de CPR Călărași referitoare la accidentul rutier din 30.11.2008 între automobilele ***** nr. CL AK 262 condus de Gajim Vitalie și Mercedes nr. ***** condus de Tocilat Valentin în mun. *****;

-Corpurile delict care se păstrează la cauza penală și care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată și anume:

-procesul-verbal de constatare a contravenției AD nr. 484621 din 28.02.2009;

-permis provizoriu AD nr. 484621 din 28.02.2009;

-ordinul de încasare a numerarului nr. 166144697 din 28.03.2009;

-procesul-verbal din 28.02.2009 privind examinarea medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate nr. 121 a lui Gajim Vitalie Dumitru;

-procesul-verbal din 28.02.2009 privind examinarea medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate nr. 121 a lui Bahcevan Ivan; schița accidentului rutier;

-explicația cet. Gajim Vitalie, născut la 31.08.1984;

-explicația cet. Bahcevan Ivan, născut la 05.05.1967; dosarul de despăgubire nr. *****.

21. Instanța de apel, ținând cont de prevederile art.27, 99-101 ale Codului de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, le dă o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblul lor confirmă vinovăția inculpatului Derihvist Alexei, în comiterea infracțiunilor imputate.

22. Ce ține de învinuirea adusă inculpatului Derihvist Alexei în baza art.332 alin.(1) Codul penal, Colegiul penal reține că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată nu a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept și a ajuns la concluzia eronată că în acțiunile inculpatului Derihvist Alexei nu se întrunesc elementele infracțiunii. Vinovăția inculpatului Derihvist Alexei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Codul penal rezultă din totalitatea de probe acumulate la cauza penală care sunt corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

23. Astfel, instanța de apel atestă că declarațiile inculpatului Derihvist Alexei privind nevinovăția sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Codul penal se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile martorilor și probele scrise

cercetate în ședință de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de falsul în actele publice.

24. Nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina, garantat de art.66 Codul de procedură penală și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și acțiunile sale nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

25. Colegiul penal reține că, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art.332 alin.(1) Codul penal îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care este condiționată de încrederea publică în autenticitatea documentelor oficiale. Obiectul material sau imaterial al acestei infracțiuni îl reprezintă documentul oficial autentic în ipoteza înscrierii în documentele oficiale a unor date vădit false sau în ipoteza falsificării documentelor oficiale, presupunând modificarea conținutului unor documente oficiale autentice, nu însă introducerea în asemenea documente a constatărilor sau mențiunilor false) sau materia primă utilizată în vederea falsificării documentului oficial (în ipoteza falsificării documentelor oficiale presupunând contrafacerea acestora). De asemenea, produsul infracțiunii în cauză îl constituie documentul oficial fals. Latura obiectivă a infracțiunii constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de înscriere în documentele oficiale a unor date vădit false ori de falsificare unor astfel de documente. Astfel, deducem 2 modalități normative cu caracter alternativ a acțiunii prejudiciabile. Acțiunea care se atestă la caz se manifestă prin înscrierea în documentele oficiale a unor date vădit false care se presupune că se manifestă prin denaturare a adevărului în documentele oficiale. Latura subiectivă a infracțiunii respective se caracterizează prin intenție directă. Motivul infracțiunii în cauză are un caracter special. După caz, acesta se exprimă prin: 1) interesul material; 2) alte interese personale.

26. Astfel reieșind din cele menționate supra și din probele administrate în cadrul examinării cauzei penal se constată cu certitudine că, în acțiunile inculpatului Derihvist Alexei se întrunesc elementele infracțiunii de fals în acte publice. Astfel, în sarcina inculpatului Derihvist Alexei se reține că acțiunile sale se încadrează în baza art.332 alin.(1) Codul penal, *înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.*

27. Colegiul penal al Curții de Apel stabilește următoarea stare de fapt, Derihvist Alexei activând în funcția de inspector al poliției rutiere a Comisariatului de Poliție r- l Orhei, avînd ca atribuții de serviciu examinarea cazurilor de contravenții în domeniul transportului și regulamentului circulației rutiere, adică fiind o persoană cu funcție de răspundere, căreia într-o instituție de stat i-au fost acordate permanent prin

stipularea legii anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în exercițiul funcției, a înscris în documente oficiale date vădit false, precum și a falsificat astfel de documente, acțiuni săvârșite din interes material și personal, urmate de contribuirea la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune. La fel, activând în calitate de inspector al poliției rutiere, la solicitarea unor persoane neidentificate de organul de urmărire penală, care aveau ca scop imitarea comiterii accidentului rutier la implicarea automobilului de marca/model "*****" n/î CI AC 262, cu ulterioara dobândire ilicită a mijloacelor bănești de la SIA "Moldasig" SRL, în contul asigurării acestui automobil, a acceptat înscrierea unor date vădit false în documente oficiale și falsificarea acestora. Astfel, la 19.03.2009, SIA "Moldasig" SRL a fost sesizată prin aviz despre accidentul rutier comis la 28.02.2009, cu participarea conducătorilor auto Bahcevan Iv. și Gajim V. Prin cererea din 12.05.2009, semnată de către Gajim V. s-a solicitat de la SIA „Moldasig” SRL,, constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirilor de asigurare cauzate în rezultatul pretinsului accident rutier, comis la 28.02.2009, de către cet. Bahcevan Iv. în rezultatul căruia automobilul de marca/model "*****" Li *****, a fost deteriorat considerabil. La cererea dată au fost anexate în copii următoarele acte: schema accidentului rutier; explicațiile conducătorilor auto Bahcevan Iv. și Gajim V.; procesul-verbal de constatare a contravenției, potrivit căruia cet. Bahcevan Iv. a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului, actele respective fiind întocmite și confirmate prin semnătură de către inspectorul PR a CPR Derihvist Al. Urmare a examinării avizului înaintat, SIA "Moldasig" SRL, a întocmit actul de despăgubire *****, suma acesteia constituind 55 106,97 lei, care a fost ridicată prin procură de către Treteac V. Însă, de fapt Gajim V. asemenea accident rutier nu a comis iar semnăturile din schița accidentului rutier din 28.02.2009 întocmit de către inspectorul PR Orhei, Derihvist Al, precum și explicațiile din aceeași dată adresată Comisariatului de Poliție r-l Orhei, Grădinar V. și proces-verbal nr. 121. din 28.02.2009 privind examinarea medicală în vederea stabilirii faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate, nu sunt executate de către Gajim V., acestea fiind false. Mai mult, Gajim V. nu a depus la compania de asigurare SIA "Moldasig" SRL, vreo cerere de constatare a pagubei pricinuite cei. Bahcevan Iv. în rezultatul presupusei tamponări a automobilului de marca/model "*****" n/î *****. Astfel, prin acțiunile sale, Derihvist Alexei a comis infracțiunea prevăzută de art.332 alin.(1) Codul penal, *falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere, în documentele oficiale a unor date vădit false și falsificarea unor astfel de documente.*

28. Subsidiar, instanța de apel, reține că, din materialele cauzei, probele administrate, se atestă că este dovedită indubitabil vina inculpatului Derihvist Alexei, în comiterea infracțiunii de escrocherie. Totodată, instanța de apel consideră că acțiunile lui nu mai pot fi calificate în temeiul art.42 alin.(5) la art.190 alin.(4) Codul penal, urmare a modificărilor operate la art.190 Codul penal prin Legea nr. pentru

modificarea unor acte legislative nr. 179 din 26.07.2018 (în vigoare 17.08.2018) Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 309-320 art. 498 din 17.08.2018.

29. Colegiul penal în baza probelor cercetate detaliat ajunge la concluzia privind calificarea acțiunilor în baza art.42 alin.(5) art.190 alin.(2) lit. b), d) Codul penal individualizată prin, *escrocherie, adică contribuirea prin prestare de informații și acordarea de mijloace la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, faptă săvârșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu și în proporții mari.*

30. Totodată, acțiunile inculpatului sunt încadrate în baza art.42 alin.(5), 190 alin.(2) lit. b), d) Codul penal, urmare efectului juridic prevăzut de art.10 Codul penal, or prin modificările operate la art.190 Codul penal prin Legea nr. pentru modificarea unor acte legislative nr. 179 din 26.07.2018 (în vigoare 17.08.2018) Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 309-320 art. 498 din 17.08.2018, situația inculpatului a fost ușurată datorită faptului că pentru a fi încadrate la art.190 alin.(4) Codul penal, prejudiciul cauzat trebuia să depășească potrivit noilor reglementări, 20 salarii medii stabilite de guvern la data comiterii faptei prejudiciabile, care potrivit Hotărârii Guvernului RM nr. 1248 din 07.11.2008 constituia la data comiterii faptei prejudiciabile 62800 lei (3140 lei X 20 salarii=62800 lei).

31. Cât privește obiectul material al infracțiunii de escrocherie este format din bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor. Totodată, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.190 Codul penal are următoarea structură: fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inațiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv a cărui mărime se situează între limitele de care depășesc 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

32. În partea ce ține de latura subiectivă a infracțiunii analizate se manifestă, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate. Cât privește calitate de subiect a infracțiunii specificate la art.190 Codul penal este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani (în ipoteza faptelor prevăzute la alin. (2) și (3). În celelalte cazuri, vârsta minimă a răspunderii penale este de 16 ani.

33. Colegiul penal al Curții de Apel stabilește următoarea stare de fapt, Derihvist Alexei, activând în calitatea de inspector al poliției rutiere, la solicitarea unor persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, care avea ca scop imitarea comiterii accidentului rutier cu implicarea automobilului de model ***** n/î

***** cu ulterioara dobândire ilicită a mijloacelor bănești de la SIA "Moldasig" SRL, în contul asigurării automobilului de marca/model ***** n/î *****, a acceptat înscrierea unor date vădit false în documentele oficiale și falsificarea unor astfel de documente, cu referire la accident de circulație cu implicarea acestui mijloc de transport. După ce Derihvist Alexei a falsificat documentele oficiale privind accidentul rutier din 28.02.2009 cu implicarea automobilului de model ***** n/î CLAC 262 în scopul contribuirii la comiterea escrocheriei, adică dobândirea ilicită a mijloacelor bănești de la SIA „Moldasig” în contul asigurării acestui automobil, a transmis documentele falsificate, menționate mai sus, unor persoane neidentificate de către organul de urmărire penală. Prin urmare, la 19.03.2009, persoanele menționate au prezentat documentele false obținute de la Derihvist Alexei la SIA "Moldasig" SRL și au încasat ilicit suma de 55 106,97 lei, cauzând daune în proporții considerabile. Astfel, Derihvist Alexei a comis infracțiunea prevăzută de art.42 alin.(5), art.190 alin.(2) lit. b), d) Codul penal, *complicitatea la escrocherie, adică contribuirea prin prestare de informații și acordarea de mijloace la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, faptă săvârșită de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu.*

34. În aceste condiții, instanța de apel reține că pe parcursul cercetării judecătorești s-a confirmat integral prezența în acțiunile inculpatului Derihvist Alexei a laturii obiective ale infracțiunii de complice la comiterea infracțiunii de escrocheria, astfel că în sensul dat, deși inculpatul a negat fapta incriminată. Astfel, Colegiul penal reține declarațiile inculpatului, declarațiile martorilor, precum și celelalte probe ale acuzării, și concluzionează că pretinsul accident în anul 2009, de fapt nu a avut loc.

35. În această ordine de idei, a fost dovedit faptul că în acțiunile inculpatului Derihvist Alexei este prezentă latura obiectivă ale infracțiunii de escrocherie prin participare simplă în calitate de complice, or, din declarațiile martorilor rezultă evident, că presupusul accident rutier pe traseul *****-Soroca vis-a vis de restaurant "Safari" nu a avut loc, iar persoanele pe numele cărora și din numele cărora a fost întocmite acte, nu sunt la curent despre un astfel de accident, fiind constatat că semnătura nu le aparține.

36. La judecarea apelului depus, instanța de apel apreciază critic poziția părții apărării care se bazează pe declarațiile martorului Nicolaev Artiom, care a confirmat producerea de fapt a accidentului rutier, or în aserțiunea iluzorie a unui accident rutier înscenat, instanța admite prezența fizică a două autovehicule deteriorate, care intenționat puteau fi aduse la fața locului, pentru a crea percepții greșite asupra unor terțe persoane, cum este de exemplu martorul Nicolaev Artiom, însă certitudine că acest accident de fapt nu a avut loc, este confirmată de cumulul de probe administrate și reiterate mai sus, astfel încât dubiile care vin în protejarea dreptului inculpatului de a fi condamnat doar în urma înlăturării oricăror dubii rezonabile, au fost depășite, iar vina inculpatului a fost dovedită pe capătul de învinuire de participare la comiterea infracțiunii de escrocherie.

37. Potrivit sancțiunii art.190 alin.(2) lit. b), d) Codul penal, persoana vinovată se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani deci, coroborând aceste prevederi cu stipulările art.16 alin.(3) Codul penal – această infracțiune este clasificată drept una mai puțin gravă.

38. În același timp, instanța de apel remarcă, că infracțiunea pentru care a fost diferit justiției inculpatul Derihvist Alexei în baza art.332 alin.(1) Codul penal, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani care în conformitate cu prevederile art.16 alin.(2) Codul penal, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare.

39. De asemenea, se reține, că conform art.53 lit. g) Codul penal, *persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripției de tragere la răspundere penală.* Potrivit art.389 alin.(4) Codul de procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă: 1) cu stabilirea pedepsei care urmează să fie executată; 2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit.a), b), c), e), f) și g) din Codul penal; 3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și art.58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție*

40. Iar, în conformitate cu prevederile art.332 alin.(1) Codul de procedură penală, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vre-unul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct.5) –9), 285 alin.(2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.*

41. Reținând temeiurile legale enunțate supra, Colegiul penal constată că, la momentul judecării cauzei în ordine de apel au expirat mai mult de cinci ani de la comiterea infracțiunilor incriminate inculpatului motiv pentru care, Colegiul penal îl va libera pe Derihvist Alexei de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală, prevăzute de art.60 Codul penal, dat fiind faptul că, de la momentul comiterii infracțiunii au expirat mai mult de 2 ani pentru infracțiunea prevăzută de art.332 alin.(1) Codul penal, și mai mult de 5 ani pentru infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(2) lit. b), d) Codul penal.

42. Trebuie de menționat că prescripția constituie atât temei de încetare a procesului prin emiterea unei sentințe de încetare (interpretarea sistemică a art.275, 285, 332 Codul de procedură penală), cât temei de condamnare a persoanei prin

emiterea unei sentințe de condamnare cu liberarea de pedeapsă (art.389 alin.4 pct.3) Codul de procedură penală).

43. Conform art.50 Codul penal, *se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.* Din definiția legală rezultă că prin răspundere penală se înțelege obligația persoanei care a săvârșit o infracțiune de a suporta sancțiunea prevăzută de legea penală. Deci, prin liberarea de răspundere penală din motivul intervenirii prescripției este înlăturat actul de condamnare (înlăturarea actului de condamnare înseamnă lipsa unei sentințe de condamnare) și, implicit, obligația de a suporta vreo sancțiune penală. În cazul în care nu există condamnarea publică nu poate exista o sentință de condamnare.

44. Totodată, liberarea de pedeapsă ca efect al intervenirii prescripției poate avea loc doar atunci când este posibilă aplicarea acesteia, dar ea nu mai este aplicată. Aici urmează a puncta principial că posibilitatea liberării de pedeapsă poate exista doar în cazul în care persoana este recunoscută vinovată de comiterea unei infracțiuni (interpretarea sistemică a art.3 alin.1, art.6 alin.1 Codul penal, art.8 alin.(1) Codul de procedură penală). Deci, când este liberarea de pedeapsă atunci urmează să existe o sentință de condamnare, prin care se recunoaște vinovăția persoanei.

45. Liberarea de răspundere penală nu se identifică cu liberarea de pedeapsă, dat fiind faptul că prima presupune o scutirea persoanei care a săvârșit o infracțiune de obligația de a suporta condamnarea publică, iar a doua presupune scutirea persoanei de pedeapsă (adică, doar după recunoașterea vinovăției). Deci, liberarea de răspundere poate fi efectuată doar prin încetarea procesului (este alogică înlăturarea răspunderii penale prin recunoașterea ca vinovată și liberarea de pedeapsă, deoarece răspunderea penală a intervenit și a fost aplicată), iar liberarea de pedeapsă poate fi realizată doar prin sentință de condamnare (cu stabilirea pedepsei) cu liberarea de pedeapsă.

46. Soluția încetării procesului penal în ședință de judecată are semnificația absolvirii inculpatului de răspundere penală și de pedeapsă pentru temeieri nereabilitatoare, iar în unele cazuri și pentru temeieri de reabilitare. Astfel, absoluțiunea este o soluție a instanței de judecată prin care cel acuzat se scutește de răspundere penală în cazurile când tragerea la răspundere penală este împiedicată de anumite circumstanțe prevăzute de lege sau se dispune înlocuirea acesteia cu alte modalități de răspundere (de exemplu cu cea contravențională). Încetarea procesului penal în faza judecării cauzei în prima instanță constituie o soluție determinată de inoportunitatea atingerii scopului procedurii în cauză, de regulă, fără a se pronunța expres asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului.

47. Urmează a sublinia faptul că înlăturarea răspunderii penale prin încetarea procesului din motivul intervenirii prescripției nu contravine prezumției nevinovăției dacă persoana care a săvârșit o infracțiune este de acord să fie liberată de răspundere penală și nu insistă asupra soluționării cauzei penale în ședință de judecată publică

(posibilitatea continuării examinării cauzei este prevăzută în art.332 alin.(5) Codul de procedură penală.). La baza acestei concluzii stă argumentul că prezumția de nevinovăție este nu doar un principiu, ci și un drept al persoanei, în special a celei acuzate de săvârșirea unei infracțiuni, și acesta, ar trebui, în consecință, interpretat potrivit unui drept și nu obligații. Dacă persoana renunță la un anumit drept, atunci aceasta nu mai poate pretinde că i s-ar fi încălcat acest drept.

48. Deși art.21 al Constituției Republicii Moldova nu se menționează expres că prezumția de nevinovăție ar fi un drept al persoanei acuzate, acest fapt reiese din denumirea capitolului în care este inclus articolul menționat (Titlul II „Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale”). Totodată, în unele acte internaționale ratificate de Republica Moldova se menționează că orice persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni are dreptul să fie considerată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal în cadrul unui proces public în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale (art.11 Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.14 Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice).

49. Așadar, instanța de judecată poate dispune încetarea procesului (chiar și în cadrul ședinței preliminare) din motivul intervenirii prescripției și această posibilitate nu contravine prezumției vinovăției dacă persoana care a săvârșit o infracțiune renunță la dreptul său de a-i fi dovedită vinovăția. La caz, inculpatul poate renunța la acest drept prin depunerea cererii sau prin orice altă modalitate neinterzisă de lege. În cazurile în care inculpatul nu manifestă, direct sau indirect, acordul la aplicarea prescripției (refuză să manifeste acordul; solicită achitarea sa; solicită încetarea procesului pe un alt temei decât prescripția; se eschivează de la prezentarea în ședință și examinarea cauzei are loc în lipsa sa), atunci instanța de judecată urmează să examineze probele cu emiterea unei sentințe. Această sentință poate fi sentință de achitare, sentință de încetare (pe alt temei decât amnistia) sau sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea pedepsei.

50. La interpretarea normelor trebuie de ținut cont de interpretarea sistemică a acestora și în măsura în care pot produce efecte juridice (dar nu urmează a fi interpretate în sensul că contravin unele altora). Reiterăm că intervenirea prescripției constituie atât temei de încetare a procesului (la orice etapă de judecată a cauzei, inclusiv apelul) cât și temei de liberare de pedeapsă (sentință de condamnare). Astfel, reieșind din natura juridică a sentinței de încetare (pe temei de nereabilitare) și natura juridică a sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă, din natura juridică a noțiunii „răspundere penală”, din consecințele și modalitatea liberării de răspundere penală, din diferența liberării de răspundere penală și liberării de pedeapsă penală, urmează a fi rezumate următoarele: 1) în cazul în care inculpatul consimte în mod expres aplicarea prescripției, atunci urmează a fi emisă o sentință de încetare din motivul intervenirii prescripției; 2) în cazul în care inculpatul refuză sau lipsește un acord expres (această situație trebuie tratată ca refuz de aplicare a prescripției), atunci

urmează a fi cercetate probele și emiterea, după caz, a unei sentințe de achitare (dacă se constată temeiurile de achitare) sau a unei sentințe de încetare (dacă există alte temeiuri decât prescripție), sau a unei sentințe de condamnare cu liberarea de pedeapsă.

51. La caz, instanța de apel reține că inculpatul nu recunoaște vina în faptele imputate. În asemenea situație trebuie examinată cauza în întregime sa cu adoptarea unei soluții de achitare (dacă se constată temeiurile de achitare) sau de încetare (dacă există alte temeiuri decât prescripție), sau de condamnare cu liberarea de pedeapsă. Astfel, instanța de apel constată că este justificată, la caz, soluția de condamnare cu liberarea de pedeapsă.

52. Astfel, generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite apelul procurorului a casa sentința Judecătoriei Orhei din 19 decembrie 2013, cu pronunțarea a unei noi hotărâri conform modului stabilit pentru prima instanță.

53. În conformitate cu art.60 Codul penal, art.415, art.417-418 Codul de procedură penală, Colegiul penal –

DECIDE:

Se admite apelul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 19 decembrie 2013, casează sentința supusă contestării și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Derihvist Alexei se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.332 alin.(1) Codul penal și art.190 alin.(2) lit. b), d) Codul penal și se liberează de pedeapsă din motivul intervenirii prescripției.

Se mențin celelalte prevederi ale sentinței.

Decizia este executorie și poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței,
judecător

Spoială Alexandru

judecător

Băbălău Denis

judecător

Cojocari Elena